

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2024 m. gruodžio 13 d. Nr. 21RE3-195 (AG3-182/24-2024)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Giedriaus Jakubėno (posėdžio pirmininkas ir pranešėjas), Vaidos Jokubauskaitės, Danutės Kulikauskienės ir Svetlanos Sinkevičienės,

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos K. Z. skundą atsakovei Telšių rajono savivaldybės administracijai dėl sprendimo teisėtumo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėja K. Z. (toliau – ir Pareiškėja) 2024 m. spalio 29 d. Komisijai pateikė skundą (toliau – ir skundas, b. 1. 1-2), kuriuo prašo panaikinti Telšių rajono savivaldybės administracijos (toliau – Atsakovė arba Administracija) 2024 m. spalio 10 d. raštą Nr. R8-2581 „Dėl savavališkai išpiltos betono dangos [duomenys neskelbtini]“ (toliau – Raštas) ir įpareigoti Atsakovę Pareiškėjos Administracijai pateiktą skundą nagrinėti iš naujo.

Skunde nurodoma, kad Pareiškėjos gyvenamosios vietos adresu [duomenys neskelbtini], vidinio kiemo aikštelėje, Pareiškėjos vertinimu – savavališkai išpilta betono danga. Pareiškėja nurodo, kad ginčo aikštelės kieme vos telpa pasistatyti automobilį, neįmanoma pasidžiauti skalbinių, dėl automobilių judėjimo kieme pastoviai keliamos dulkės, taip pat dėl eismo kieme nukentėjo Pareiškėjos augintinis. Kaip galima suprasti iš skundo turinio, Pareiškėja nuogastauja dėl savo nepilnametės globotinės anūkės saugumo. Taip pat Pareiškėja daro prielaidą, kad betono danga galėjo būti išpilta vietoje buvusio žolyno.

Su Atsakovės Rašte išreikšta pozicija, kad dėl Pareiškėjos keliamo klausimo turi būti surinkti namo gyventojų parašai, Pareiškėja nesutinka, teigia, jog kaimynai turi atskirą įėjimą iš gatvės pusės, todėl „nelegaliai išpiltas kelias“ jiems netrukdo.

Skunde Pareiškėja kelia klausimą, kodėl „<...> betono kelias pradėtas pilti tuoj pat kai prasideda penkiaaukštis namas <...>“, nors šalia minimo namo, kaip teigia Pareiškėja, aikštelė jau yra (ji palikta neišbetonuota).

Atsakovė atsiliepime nesutinka su Pareiškėjos skundu ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime (b. l. 9) nurodoma, kad Pareiškėja į Administraciją kreipėsi 2024 m. rugpjūčio 29 d. su prašymu (toliau – Prašymas), kuriame prašė imtis priemonių panaikinti, jos nuomone, nelegaliai išpiltą, betono dangą, esančią [duomenys neskelbtini], namo kieme, motyvuodama tuo, kad minėtame kieme jokio transporto judėjimo neturi būti, nes nėra kelio bei kelio ženklų ribojančių eismą. Administracija, išnagrinėjusi Pareiškėjos Prašymą, 2024 m. spalio 24 d. raštu Nr. R8-2581 „Dėl savavališkai išpiltos betono dangos [duomenys neskelbtini]“ pranešė, kad dėl privažiavimo į [duomenys neskelbtini], namo kiemą uždarymo ar kelio ženklo pastatymo reikia kreiptis į Telšių

rajono savivaldybės eismo saugumo komisiją (toliau – Savivaldybės ESK), kuriai reikia pateikti [duomenys neskelbtini] daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų balsų daugumos pritarimą dėl norimo įvažiavimo uždarymo ar kelio ženklo pastatymo.

Administracija papildomai pažymi, kad Pareiškėja 2021 m. spalio 4 d. su analogišku prašymu dėl įvažiavimo į [duomenys neskelbtini], namo kiemą uždarymo kreipėsi į Savivaldybės ESK, kuri 2021 m. spalio 6 d. posėdžio metu (posėdžio protokolai Nr. T20-10) nepritarė prašymui užtvirti įvažiavimą ir nurodė, kad tai turi nuspręsti namo gyventojai.

Apibendrinama Atsakovė pateikia nuomonę, kad Administracija skundžiamu Raštu Pareiškėjai aiškiai pateikė informaciją, t. y. nurodė, kad klausimą dėl įvažiavimo į automobilių aikštelę turi priimti daugiabučio namo butų ir kitų savininkų dauguma ir tada kreiptis į Savivaldybės ESK.

Skundas tenkintinas.

Ginčas šioje administracinėje byloje kilo dėl Telšių rajono savivaldybės administracijos (minėta, Atsakovė arba Administracija) 2024 m. spalio 10 d. rašto Nr. R8-2581 „Dėl savavališkai išpiltos betono dangos [duomenys neskelbtini]“ (minėta, Raštas), teisėtumo.

Nustatyta, kad Pareiškėja 2024 m. rugpjūčio 29 d. prašymu (Administracijoje registruotas 2024 m. rugpjūčio 30 d., Nr. R3-1995) kreipėsi į Savivaldybės ESK. Pareiškėja prašė ištirti savavališkai išpiltą betoną [duomenys neskelbtini] iš kiemo pusės. Pareiškėja minėtame Prašyme išdėstė poziciją, kad minėtoje vietoje neturėtų būti transporto judėjimo, kadangi ten kelio nėra (buvo žolynas), o betono dangą kažkas išliejo savavališkai. Pareiškėja Prašyme kėlė klausimą, kodėl, jei tai yra kelias, nėra eismą ribojančių ženklų, kadangi automobiliai neapsilenkia. Pareiškėja prašė išardyti kelio dangą ir uždaryti eismą šalia įėjimo į Pareiškėjos butą. Papildomai Pareiškėja nurodė, kad dėl eismo aptariamoje vietoje nukentėjo jos augintinis, nuolat keliamos dulkės.

Skundžiamu Raštu Administracija atsakė į Prašymą, t. y. pateikė nuomonę, kad dėl Pareiškėjos keliamo klausimo (dėl privažiavimo iš [duomenys neskelbtini] į automobilių aikštelę) turi spręsti patys daugiabučio [duomenys neskelbtini], butų ir kitų patalpų savininkai, priimdami sprendimą 50+1 procentų balsų dauguma ir kreiptis ar įpareigoti administratorių kreiptis į Telšių rajono savivaldybės Eismo saugumo komisiją (minėta, Savivaldybės ESK) dėl pravažiavimo tarp Sporto ir Žemaitės gatvių per Pareiškėjos daugiabučio kiemą uždarymo ar kelio ženklo pastatymo.

Pareiškėja, nesutikdama su Administracijos pozicija, apskundė Raštą Komisijai. Savo nesutikimą Pareiškėja grindžia tuo, kad galimai pravažiavimas ginčo vietoje įrengtas neteisėtai („savavališkai išpilta betono danga“) ir tai padaryta vietoje buvusio žolyno, dėl transporto judėjimo kyla pavojus Pareiškėjos nepilnametei globotinei, nuolat keliamos dulkės, dėl eismo nukentėjo jos augintinis.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (aktuali redakcija nuo 2024 m. sausio 1 d., toliau – VAĮ), Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas (aktuali redakcija nuo 2024 m. spalio 24 d. iki 2024 m. spalio 31 d.), Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr.1014 redakcija, toliau – Taisyklės).

Įvertinusi bylos medžiagą, Komisija šioje byloje spręs, ar pagal nustatytą teisinį reglamentavimą buvo nagrinėjamas Pareiškėjos Prašymas, ar skundžiamas Atsakovės administracinis sprendimas atitinka VAĮ 10 straipsnio 5 dalies nustatytus administraciniam sprendimui taikytinus reikalavimus.

Atsakovės pareiga motyvuoti administracinį sprendimą reiškia institucijos pareigą pagrįsti sprendimą tiek teisiniais, tiek faktiniais argumentais, t. y. nurodyti priežastis, argumentus, įrodymus, lėmusius atitinkamo sprendimo priėmimą. Tokie faktiniai argumentai turi būti nurodyti sprendime arba kituose dokumentuose, tačiau Rašte teisiniais argumentais ir faktiniais duomenimis pagrįstų motyvų, kodėl Pareiškėjos Prašymas negali būti patenkintas, Komisija byloje nenustatė.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) yra pažymėjęs, kad viešojo administravimo sistemai priklausančių kompetentingų institucijų sprendimai turi būti aiškūs, tikslūs,

nedviprasmiški, leidžiantys suinteresuotam subjektui suvokti, kokios priežastys lėmė vienokį ar kitokį valdžios institucijų sprendimą (LVAT 2008 m. liepos 25 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A556-1395/2008; 2010 m. spalio 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A502-1037/2010, 2008 m. birželio 12 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A756-700/2008, 2009 m. balandžio 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A756-422/2009; 2013 m. birželio 13 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A502-940/2013).

Kaip matyti iš Rašto, jame Atsakovė pateikia du motyvus, kodėl Pareiškėjos Prašymas negali būti tenkinamas: 1) sprendimą dėl Pareiškėjos keliamo klausimo visų pirma turi priimti namo gyventojų ir (ar) kitų patalpų savininkų dauguma; 2) namo gyventojų ir (ar) kitų patalpų savininkų daugumai priėmus sprendimą, tie patys gyventojai turi kreiptis į namo administratorių, kad pastarasis kreiptųsi į Savivaldybės ESK. Taigi, iš išdėstytų motyvų galima daryti išvadą, kad Atsakovė laiko, jog į Savivaldybės ESK dėl Pareiškėjos klausimo kreiptis gali tik atitinkamas subjektas – Pareiškėjos daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų administratorius.

Iš tokio turinio atsakymo, arba sprendimo, kuriuo iš esmės atsisakyta nagrinėti Pareiškėjos Prašymą, Komisija sprendžia, jog Atsakovė netinkamai taikė teisės aktus. Iš bylos medžiagos matyti, kad Pareiškėjos Prašymas nebuvo nagrinėtas. Nėra atsakymo į esminį klausimą: kam nuosavybės ar patikėjimo teise priklauso žemės sklypas (teritorija ar jos dalis), kuriame įrengtas ir eksploatuojamas įvažiavimas į automobilių stovėjimo aikštelę. Neišsiaiškinta, ar minėta automobilių stovėjimo aikštelė (jos teritorija ar dalis) yra bendro naudojimo žemės sklypas, t. y. bendrosios dalinės nuosavybės teise ar kitais įstatymų nustatytais pagrindais daugiabučių gyvenamųjų namų ar kitos paskirties pastatų savininkų naudojamas ir (ar) valdomas žemės sklypas, ar priklauso gyvenamojo namo [duomenys neskelbtini], administratoriui, ar kitam subjektui, kas ją prižiūri, ar ji iš tiesų turi automobilių stovėjimo aikštelės statusą, ribas, kas ją įrengė ir ar gauti visi leidimai tokios aikštelės įrengimui. Akivaizdu, jog nuo to, kam priklauso žemės sklypas, kuriame įrengta automobilių stovėjimo aikštelė, įvažiavimas į ją, priklauso ir kieno pareiga rūpintis tiek įvažiavimo į [duomenys neskelbtini], daugiabučio gyvenamojo namo teritoriją klausimais, tiek ribojimais ir kt. Šiuo atveju Atsakovė tokios esminės aplinkybės neišsiaiškino Prašymo nagrinėjimo metu, o taip pat tokios informacijos nepateikė ir į bylą.

Pažymėtina ir tai, kad atsakymo dalis, kurioje nurodyta, kad „*dėl privažiavimo iš [duomenys neskelbtini] į automobilių aikštelę turi spręsti patys daugiabučio [duomenys neskelbtini], butų ir kitų patalpų savininkai, priimdami sprendimą 50+1 procentų balsų dauguma, ir kreiptis ar įpareigoti administratorių kreiptis į Telšių rajono savivaldybės eismo saugumo komisiją dėl pravažiavimo tarp sporto ir Žemaitės g. per Jūsų daugiabučio kiemą uždarymo, ar kelio ženklų pastatymo*“ teisiškai niekaip nemotyvuota, t. y. neaišku, kokie teisės aktai reglamentuoja būtent tokią procedūrą (tvarką), kurią nurodė Atsakovė Rašte ir kodėl Pareiškėja, kaip fizinis asmuo, negali pati vienasmeniškai kreiptis į Administraciją ar Savivaldybės ESK.

Savivaldybės ESK nuostatuose, patvirtintuose Telšių rajono savivaldybės mero 2024 m. liepos 23 d. potvarkiu Nr. M1-457 (toliau – Nuostatai), nustatyta, kad ESK tikslas – nustatyti ir vykdyti prioritetines kryptis ir priemones eismo saugumui gerinti, spręsti eismo organizavimo ir saugaus eismo priemonių įgyvendinimo klausimus Telšių rajono savivaldybės teritorijoje (Nuostatų 3 punktas). Įgyvendindama savo uždavinius, ESK priima sprendimus dėl eismo organizavimo savivaldybės teritorijoje (6.1 papunktis); derina eismo organizavimo ir kelio ženklų statymo schemas ir jų pakeitimus (6.3 papunktis); svarsto pateiktus gyventojų, organizacijų, įmonių prašymus ir skundus, susijusius su saugaus eismo organizavimu rajone (6.7 papunktis). Taigi, Savivaldybės ESK Nuostatuose nėra taikoma jokių apribojimų fiziniams asmenims kreiptis į ESK su prašymais, skundais, susijusiais su saugaus eismo organizavimu rajone. Savivaldybės ESK įgaliota spręsti ar pateiktas prašymas, skundas yra nagrinėtini Savivaldybės ESK, ar jis pateiktas tinkamo subjekto ir kt.

Pagal VAĮ 8 straipsnio 1 dalį, viešojo administravimo subjekto struktūrą sudaro viešojo administravimo subjekto valdymo organai, priežiūros organai (jeigu jie yra sudaromi) ir struktūriniai padaliniai. Viešojo administravimo subjekto struktūroje gali būti nuolatinių kolegialių struktūrinių

darinių, įsteigtų (sudarytų) patariamojo pobūdžio sprendimams priimti (kolegija, taryba, komisija). Šie kolegialūs struktūriniai dariniai nėra laikomi viešojo administravimo subjekto valdymo organais, priežiūros organais ar struktūriniais padaliniais.

Tokio kolegialaus darinio statusas, teisės, uždaviniai ir kt. turi būti detalizuoti vidaus teisės aktuose. Nuostatuose nėra apibrėžta, jog Savivaldybės ESK yra patariamasis subjektas Administracijai ar savivaldybės merui, kas įprastai būna, todėl, įvertinus Nuostatuose apibrėžtus Savivaldybės ESK uždavinius, teises, darytina išvada, kad Savivaldybės ESK pati savarankiškai gali priimti sprendimus dėl eismo organizavimo savivaldybės teritorijoje.

Nors Pareiškėja Prašymą pateikė Savivaldybės ESK, kaip institucijai, įgaliotai priimti sprendimą jai rūpimu klausimu, lieka neaišku, kodėl sprendimą (Raštą) priėmė savivaldybės Administracija ir jo nagrinėjimas nebuvo perduotas Savivaldybės ESK pagal kompetenciją.

Komisija sprendžia, jog šiuo atveju nebuvo laikomasi vieno langelio principo, kuris reiškia, kad asmeniui informacija suteikiama, prašymas ar skundas priimamas ir atsakymas į juos pateikiamas vienoje darbo vietoje. Prašymą ar skundą nagrinėja ir informaciją iš savo struktūrinių padalinių, pavaldžių subjektų, prireikus ir iš kitų viešojo administravimo subjektų gauna pats prašymą ar skundą nagrinėjantis ir administracinį sprendimą priimantis viešojo administravimo subjektas, neįpareigodamas tai atlikti prašymą ar skundą padavusio asmens (VAĮ 3 straipsnio 13 punktas).

Komisija taip pat atkreipia dėmesį, jog Pareiškėja Prašymą Atsakovei pateikė 2024 m. rugpjūčio 29 d., tačiau Pareiškėjai atsakyta tik 2024 m. spalio 24 d., t. y. gerokai viršijus VAĮ 10 straipsnio 4 dalyje nustatytą maksimalų prašymo nagrinėjimo 20 darbo dienų terminą, o tai iš esmės reiškia vilkinimą atlikti veiksmus ir nesiderina su geru viešojo administravimo principu, reiškiančiu, be kita ko, kad valstybės institucijos priimdamos sprendimus, privalo dirbti rūpestingai ir veikti taip, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų, taip pat ir apibrėžtų terminų.

Įvertinus bylos medžiagą, Komisija sprendžia, jog Atsakovės Raštas negali būti pripažintas teisėtu, nes neatitinka VAĮ administraciniams aktams (VAĮ 10 straipsnio 5 dalis) keliamų reikalavimų, todėl Raštas naikintinas.

Komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 3 punktu,

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos K. Z. skundą tenkinti.

Panaikinti Telšių rajono savivaldybės administracijos 2024 m. spalio 10 d. raštą Nr. R8-2581 „Dėl savavališkai išpiltos betono dangos [duomenys neskelbtini]“ ir įpareigoti Telšių rajono savivaldybės administraciją išnagrinėti K. Z. 2024 m. rugpjūčio 29 d. prašymą ir priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys gali skusti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Giedrius Jakubėnas

Komisijos narės

Vaida Jokubauskaitė

Danutė Kulikauskienė

Svetlana Sinkevičienė